

Nr 431.

Godkänd av första kammaren den 30 juni 1944.

Godkänd av andra kammaren den 30 juni 1944.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(Statsutskottets utlåtande nr 218.)

Till Konungen.

Driftbudgeten.

Åttonde huvudtiteln.

1:o) **Domkapiteln och stiftsnämnderna: Uppförande av domkapitelshus i Växjö.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 281 framlagda förslag (bilaga 5, punkt 1, s. 107—109 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 12 maj 1944) har riksdagen till *Domkapiteln och stiftsnämnderna: Uppförande av domkapitelshus i Växjö* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 120 000 kronor.

2:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Bidrag till vissa reparationsarbeten m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 110) har riksdagen till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Bidrag till vissa reparationsarbeten m. m.* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 21 000 kronor.

3:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till byggnadsarbeten.** Under denna rubrik har chefen för ecklesiastikdepartementet (punkt 3, s. 110 och 111) erinrat, att investeringsutredningen hemställt, att till förevarande ändamål måtte på allmän beredskapsstat för budgetåret 1944/45 anvisas ett anslag av 900 000 kronor, motsvarande det årliga bidragsbehovet enligt kungörelsen 1936: 45 angående statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet, därest

byggnadsarbeten för folkskoleväsendet under budgetåret igångsattes för ett sammanlagt statsbidragsbelopp av omkring 30 000 000 kronor.

Vad departementschefen anförde i fråga om bidrag till byggnadsarbeten för folkskoleväsendet har icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen finner sålunda lämpligt, att byggnadstillstånd och statsbidrag må kunna beviljas under budgetåret 1944/45 — utöver det normala omfånget — för byggnadsföretag av ifrågavarande slag i ungefär den omfattning, varmed investeringsutredningen räknat, under förutsättning att materialtillgången det tillåter och med beaktande jämväl av arbetsmarknadsläget.

4:o) **Yrkesutbildning vid en arbetslöshetskris m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, s. 112—128) föreslagit riksdagen att dels till Yrkesutbildning i beredskapskurser m. m. å allmän beredskapsstat I för budgetåret 1944/45 uppföra ett anslag av förslagsvis 4 000 000 kronor, dels ock till Yrkesutbildning i kurser för arbetslösa å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppföra ett anslag av 20 000 000 kronor.

De av överstyrelsen för yrkesutbildning hittills företagna undersökningarna av möjligheterna att vid under överstyrelsens inseende stående anstalter för yrkesundervisning, vid skolor för lantbruksundervisning, vid skogsskolor, skogsvårdsgårdar och hemgårdar anordna yrkesundervisning för arbetslösa hava givit vid handen, att i runt tal 8 700 elevplatser, varav omkring 1 000 i de ordinarie kurserna, kunna disponeras. Vidare pågår för närvarande inom överstyrelsen utredning angående möjligheterna att för kursverksamhet kunna i viss utsträckning disponera skolkök, slöjdsalar och andra specialutrymmen vid vissa skolor samt att anordna kurser i enskilda och statliga företag m. m.

Överstyrelsen har i samråd med arbetsmarknadscommissionen framlagt förslag beträffande understöd vid deltagande i utbildningskurser för arbetslösa (nybörjarkurser, fortbildningskurser och omskolningskurser). I likhet med departementschefen anser riksdagen sig — utan att dock taga ställning till de olika detaljerna i överstyrelsens förslag — böra godtaga de av överstyrelsen uppdragna riktlinjerna för ifrågavarande understödsverksamhet.

Riksdagen har icke heller funnit något att erinra mot att yrkesutbildningskurserna för arbetslösa i enlighet med överstyrelsens förslag organiseras antingen såsom kommunala arbetslöshetskurser i primärkommunernas regi eller såsom arbetslöshetskurser vid centrala verkstadsskolor i den ordinarie huvudmannens regi eller också såsom centrala arbetslöshetskurser i statens regi. I detta sammanhang vill riksdagen framhålla önskvärldheten av att vid ifrågavarande kursverksamhets planerande och organiserande nödig kontakt upprätthålles mellan den lokala och centrala ledningen av arbetslöshetskurserna å ena sidan och vederbörande lokala eller centrala ungdomsorganisationer å den andra. De av överstyrelsen föreslagna grunderna för statsbidrag till anordnande av oförmälda olika typer av yrkesutbildningskurser för arbetslösa,

emot vilka grunder departementschefen icke funnit anledning till erinran, har riksdagen ansett sig kunna godtaga.

Riksdagen är ense med departementschefen om att överstyrelsen för yrkesutbildning bör utgöra den centrala myndigheten för den utvidgade yrkesutbildningen inom industriens, hantverkets, handelns och det husliga arbetets områden, som kan komma att igångsättas vid en förutsedd kris på arbetsmarknaden. Departementschefen har på anförda skäl förklarat sig icke nu beredd att taga slutlig ståndpunkt till överstyrelsens förslag, att överstyrelsen såsom centralmyndighet skulle administrativt leda även sådana arbetslöshetskurser, vilka avsåge utbildning inom skogs- och lantbrukets yrkesområden. Departementschefen har ansett det böra få ankomma på Kungl. Maj:t att efter ytterligare prövning meddela bestämmelser i detta hänseende. I anledning av vad departementschefen sålunda anført och i anslutning till den mening som hävdats av en ledamot inom arbetsmarknadskommissionen får riksdagen framhålla angelägenheten av att vid en arbetsmarknadskris kursverksamhet i erforderlig utsträckning kommer till stånd för utbildning inom skogs- och lantbrukets yrkesområden.

Riksdagen bifaller departementschefens förslag att den av arbetsmarknadskommissionen bedrivna utbildningsverksamheten för beredskapsändamål från och med den 1 juli 1944 överflyttas till överstyrelsen för yrkesutbildning. För handläggning av frågor angående anordnande av yrkesutbildning torde — såsom departementschefen föreslagit — inom överstyrelsen bära inrättas en fristående sektion, vilken till en början närmast bör organiseras för övertagandet av de arbetsuppgifter, som nu handhavas av arbetsmarknadskommissionens utbildningssektion.

I enlighet med departementschefens förslag anser riksdagen att för nästa budgetår bära uppföras dels å allmän beredskapsstat I ett anslag av förslagsvis 4 000 000 kronor till Yrkesutbildning i beredskapskurser m. m., dels ock å allmän beredskapsstat III ett anslag av 20 000 000 kronor till Yrkesutbildning i kurser för arbetslösa.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen dels till *Yrkesutbildning i beredskapskurser m. m.* å allmän beredskapsstat I för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av förslagsvis 4 000 000 kronor dels ock till *Yrkesutbildning i kurser för arbetslösa* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 20 000 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens allmänna fastighetsfond.

5:o) **Ombyggnadsarbeten vid kungl. biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (bilaga 14, punkt 1, s. 253—256 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 12 maj 1944) har riksdagen till

Ombyggnadsarbeten vid kungl. biblioteket å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 440 000 kronor.

6:o) **Ombyggnads- och installationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 256 och 257) har riksdagen till *Ombyggnads- och installationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Uppsala* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 140 000 kronor.

7:o) **Om- och tillbyggnad av huvudpolikliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 257—259) har riksdagen till *Om- och tillbyggnad av huvudpolikliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala* å allmän beredskapsstat II för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 132 500 kronor.

8:o) **Nybyggnad för fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 259—263) har riksdagen till *Nybyggnad för fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 785 000 kronor.

9:o) **Nybyggnad för institutionen för ärftlighetsforskning vid Lunds universitetet.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 263—267) har riksdagen *dels* till *Förvärv av mark till institutionen för ärftlighetsforskning vid Lunds universitet* å allmän beredskapsstat II för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 80 000 kronor *dels ock* till *Nybyggnad för institutionen för ärftlighetsforskning vid Lunds universitet* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 360 000 kronor.

10:o) **Nybyggnad för bakteriologiska institutionen vid universitetet i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, s. 267—269) föreslagit riksdagen att till nämnda byggnadsföretag å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppföra ett anslag av 525 000 kronor.

Av den av departementschefen lämnade redogörelsen framgår, att avsikten är att de föreliggande ritningarna till ifrågavarande byggnadsföretag skola underkastas granskning av 1940 års civila byggnadsutredning. Departementschefen har förordat, att kostnaderna för byggnadsföretagets utförande tills vidare, i avbidan på nämnda granskning, upptagas till 525 000 kronor. Riksdagen har icke funnit något att erinra mot att detta belopp nu lägges till grund för anslagsberäkningen och har uppfört ett anslag av sagda storleksordning å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Nybyggnad för bakteriologiska institutionen vid universitetet i Lund* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 525 000 kronor.

11:o) **Upplåtelse av tomt på Norrbackaområdet för ett medicinskt Nobelinstitut.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 269 och 280) har riksdagen medgivit, att till uppförande av nybyggnad för ett medicinskt Nobelinstitut, omfattande en avdelning för biokemi, en avdelning för neurofysiologi och en avdelning för medicinsk cellforskning, må avgiftsfritt och med nyttjanderätt samt under villkor i övrigt, som av Kungl. Maj:t bestämmas, på Norrbackaområdet upplåtas erforderligt tomtområde.

12:o) **Nybyggnad för bibliotek m. m. vid Chalmers tekniska högskola.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 270—275) har riksdagen till *Nybyggnad för bibliotek m. m. vid Chalmers tekniska högskola* å allmän beredskapsstat II för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 1 000 000 kronor.

13:o) **Ändrings- och reparationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid Chalmers tekniska högskola.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 275 och 276) har riksdagen till *Ändrings- och reparationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid Chalmers tekniska högskola* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 63 000 kronor.

14:o) **Vissa ändrings- och reparationsarbeten vid folkskoleseminariet i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 276 och 277) har riksdagen till *Vissa ändrings- och reparationsarbeten vid folkskoleseminariet i Uppsala* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 45 000 kronor.

Fonden för låneunderstöd.

15:o) **Lån till August Abrahamsons stiftelse för slöjdläro-utbildning för vissa ombyggnadsarbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 277 och 278) har riksdagen till *Lån till August Abrahamsons stiftelse för slöjdläro-utbildning för vissa ombyggnadsarbeten* å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 20 000 kronor.

Stockholm den 30 juni 1944.

Med undersåtlig vördnad.
